

Barnepleje. — Kvinde- lig Værnepligt?

—o—

Der er ingen Tvivl om, at Barneplejen er en af de Opgaver, som hidtil ubestridt er tilfaldet og fremdeles vil tilfalde Kvinderne, hvorledes end Forholdene iøvrigt vil stille sig for dem. Paa dette Omraade kan man med Rette tale om en »naturlig« Opgave for Slægtens Moder. At der i enkelte Dyreklasser ogsaa findes Eksempler paa, at Hannen deltager i — ja maaske helt overtager — »Barneplejen«, ligesom man vel ogsaa blandt Menneskene kan finde Tilfælde — dog ret enestaaende, — hvor Faderen anser sig som den naturlige Barneplejer, fordi Moderen af en eller anden Grund er forhindret deri, forandrer ikke Reglen.

Har nu end Naturen ogsaa i visse Retninger udstyret Kvinden med særlige Gaver til at løse sin Opgave paa dette Omraade, — hvad man utvivlsomt maa erkende, — saa slaar dette Udstyr unægtelig langt fra til i vore højt-kultiverede og stærkt sammen-trængte Samfund, idet Opgaverne her i Virkeligheden er delvis andre, end de af Naturen stillede. Andre Farer lurar paa Barnet, end ude i den fri Natur, og ikke altid er Moderen i Stand til — netop paa Grund af, at Levefoden og Levemaaden er saa langt fra »Naturens Orden« — selv at ernære sit Barn, hvad der i højeste Grad stiller dette under andre Vilkaar end de naturlige.

Man har derfor i stor Udstrækning maattet se sig om efter Hjælpermidler til at dække denne de kultiverede Samfunds Achilles-hæl, og har i Mangel af Modermælk og Modereplejen maattet ty til kunstig Ernæring og Pleje ved fremmede Kvinder, enten i private Plejehjem eller paa dertil indrettede Børnehjem. Og i mange Tilfælde er det heldigvis ogsaa lykkedes at bøde paa de omtalte uheldige Forhold; men vi er langt fra naaet saa vidt paa dette Omraade, som vi med vor nuværende Indsigt i disse Forhold burde være naaet. Her mangler overmaade meget, og her mangler navnlig en systematisk Opdragelse af Kvinderne til det store Hverv, som i første Linie fra Naturens Side paahviler dem, —

hvad heller næppe nogen af dem er uvillige til at erkende, — til med kyndig Haand at tage sig af den i høj Grad hjælpeløse Skabning, som hun eller hendes Medsøster har født til Verden, og hvis Skæbne saa godt som udelukkende afhænger af, om hun er den hende stillede Opgave voksen.

Hidtil har hun mangan Gang maattet melde Pas heroverfor, fordi Forholdene aldrig har stillet sig saaledes for hende, at hun kunde lære noget om denne Opgave, før den med Naturens Ubøjelighed stilledes hende ved hendes Førstefødt; og som Prøveklud maatte denne mange Gange finde sig i, at lade sig ofre paa sine senere-fødte Sødskenes Alter.

Heri kunde der nu, synes jeg, passende begynde en Forandring, idet vore mange, af Læger tilsete, Børnehjem burde aabne deres Døre og Børnestuer for lærvillige unge Piger i Tyveaarsalderen, der som Elever i praktisk Barnepleje i et halvt Aars Tid fik Lov til at se, høre og lære, hvad der hører til de simpleste Regler i Barneplejen, idet de paa samme Maade som Sygeplejeelever fik Lov til at deltage i Børnehjemmets Gerning for Kost og Logi, hvorved ogsaa mindre bemidlede sattes istand til at skaffe sig den Uddannelse, en Slags frivillig Værnepligt, hvad der ogsaa fra anden Side er bleven foreslaaet.

Det er selvfølgelig ikke Meningen paa denne Maade at opdrage dem til Børnesygeplejersker, — dette lader sig ikke gøre paa saa kort Tid, og heller ikke paa et Børnehjem, hvor der jo heldigvis ikke som Regel findes nogen rig Lejlighed til at se mange syge Børn. Men de daglig forekommende smaa Uregelmæssigheder i Børnenes Trivsel vil dér kunne ses og læres af forstaa, saa de unge Mødre ikke kommer til at staa saa famlende, naar det gælder deres egne smaa.

Som et Forsøg i denne Retning har jeg formaaet »Foreningen for ulykkeligt stillede Mødre med Børn« at stille deres Børnehjem her i Lyngby, som tilses af mig, til Disposition, og Foreningen tilbyder nu foreløbig at antage en saadan Elev i praktisk Barnepleje fra 1ste April (se omstaaende Annonce). Senere er det Tanken at antage 1 til, men man mener at ville gaa forsøgsvis frem.

Det skulde glæde mig, om andre Børnehjem vilde optage — eller maaske allerede har optaget — den samme Tanke og forsøge at føre den ud i Livet. Det vilde kunne blive Begyndelsen til Indførelsen af en almindelig Værnepligt for Kvinder, hvad jo ønskes i mange Kredse.

Kongens Lyngby d. 19. Febr.

Johan Lemche,
est. Distriktslæge.

To nyttige Smaaskrifter paa D. K.s Forlag.

—o—

Lidt om Bakterier.

Efter Opfordring af Dansk Kvindesamfund har Dr. med. Vilh. Jensen udgivet det Foredrag, han holdt i Fjor paa D. K.s Formandsmøde.

Det giver paa den begrænsede Plads, der har staaet til Raadighed, og indenfor de givne Rammer en letfattelig og let overskuelig Fremstilling af de vigtigste Punkter i Nutidens videnskabelige Kendskab til Bakterier, og man forbauses ved Læsningen over det meget Stof, der er sammentrængt i dette lille Skrift. uden at Læsningen af det virker trættende. Foredraget er holdt for Husmødre, og enhver Husmoder vil kunne faa praktisk Gavn af at læse det; det vil give hende Forstaaelse af meget, som møder hende under hendes daglige Arbejde, dels i Køkkenet og dels i Sygeværrelset; og de Oplysninger om Bakteriernes Liv og Virksomhed, som det lille Skrift giver, vil sikkert hjælpe Husmødrene til med mere Forstaaelse at imødegaa Angreb af de Bakterier, der kan være Aarsag til at vore Madvarer fordærves, eller at der kommer smitsom Sygdom til Huse.

Tilegnelsen af Indholdet lettes yderligere ved en Række gode Illustrationer, der indledes med et Portræt af den moderne Bakteriologs Grundlægger og Skaber, Luis Pasteur.

Lidt om veneriske Sygdomme.

Efter gammel Uvane har der hidtil over alt det, der vedrører Kønslivet hvilet et Slør, der omgav det vigtige Omraade af den menneskelige Tilværelse med en Mystik, der kun er af det onde. Og endnu tættere var Sløret, og endnu større var Mystikken, naar Talen var om Kønssygdommene.

Først i den allernyeste Tid er Slø-